

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den aarlige Hovedexamen

i

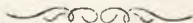
ARENDALS MIDDEL- OG REALSKOLE

i Juni og Juli 1861.

Indhold:

1. Skoleefterretninger meddeelte af Rector Smith.
2. Meddelelse om Arendals Skoles offentlige Bibliothek og Museums Mynt- og Medaillesamling.

Arendal.

T. D. Hjorthøys Bogtrykkeri.

Da jeg oftere har bragt i Erfaring, at man er ubekjendt med flere af Skolens Forhold, med Betingelserne for Optagelse og Maalet for Underviisningen i de forskjellige Classer, har jeg troet at burde benytte den Leilighed, som Udgivelsen af et Program ianledning den forestaaende Examen byder, til at meddele de Oplysninger, som indeholdes i det Følgende.

I. Classeinddeling.

Arendals Middel og Realskole bestaaer af 4 Fællesclasser, hvori alle Disciple i alle Fag have samme Underviisning, samt af 2de Latin- og Realclasser, i hvilke der gives særskilt Underviisning for Studerende og Ustuderende i de Fag, der for hver af dem ere særegne.

Den 1ste Fællesklasse er beregnet paa Disciple fra 6 til 8 Aars, den 2den fra 8 til 10 Aars Alderen, og begge disse Classer ere at betragte som en Forberedelse for den egentlige Middel- og Realskole, der ifølge Skoleloven af 7de Novbr. 1809 begynder med Disciple i 10 Aars Alderen i den 3die Fællesklasse, og denne er ligesom den 4de eetaarig, saa at Eleven, naar han er 12 Aar gammel, da det maa afgjøres, om han som Studerende eller Ustuderende skal fortsætte sin Skolegang, antages at kunne blive optaget i den 1ste Latin- og Realclasser, hvorfra han efter et toaarigt Kursus i 14 Aars Alderen gaer over i 2den Latin- og Realclasser, som ogsaa er toaarig. De tvende sidstnævnte Classer kaldes almindelig 5te og 6te.

Skolen er saaledes beregnet paa Disciple fra 6 til 16 Aars Alderen, i hvilket Tidsrum de Ustuderende kunne gjenneengaae et fuldstændigt Kursus, medens de Studerende efter den almindelige Skoleplan endnu have at absolvare et toaarigt Kursus ved en fuldstændig lærd Skole, inden de ansees modne til at underkaste sig Examen Artium.

De nævnte Aldere har man i den almindelige Skoleplan tænkt sig som de normale for vedkommende Klasser. Da imidlertid Elevernes Alder paa Grund af Forskjel i Evner, Flid og Udvikling ikke altid kan gjøres til den væsentlige Betingelse for Optagelse eller Opflytning, bliver Følgen oftere, at de ei i den beregnede Alder kunne gjenneengaae Classerne.

Det har til alle Tider været det Almindelige, at de Ustuderende udtræde ved deres Konfirmation, uden at have fuldendt deres Skolekursus. For dem, der ville blive Sømand, er dette ikke at undres over, da Lovgivningen har fastsat det 14de Aar som den Alder, fra hvilken Tiden ombord paa et Fartøi skal regnes til Gode for senere at kunne avancere. Den Søfarende har desuden i den Tid, han frekventerer Navigationsskolen, Anledning til videre at uddanne sig. Men for dem, der tænke paa at gaae over til anden borgerlig Stilling, vilde det vistnok være meget gavnligt at gjenneengaae Skolen fuldstændigt, baade fordi de, naar de tidligere udtræde, i Regelen ere umodne til at gaae over til det borgerlige Livs Sysler, og fordi Erfaringen lærer, at det netop er i den sidste Skolegangs Tid, at Frugterne af Virksomheden komme til Modenhed. Naar Discipelen udtræder før Tiden, bliver naturligviis hans Uddannelse i alle Retninger mangelfuld, og naar han saa senere, hvad vel ofte er Tilfælde, ei faaer Anledning til fremdeles at uddanne sig, glemmer han hurtig, hvad han allerede har lært, fordi det ei er blevet tilstrækkelig befæstet, og ta-

ber saaledes for en stor Deel det Udbytte, han i formal og real Henseende skulde have af sin Skolegang. At imidlertid ei Skolen derfor kan staae til Ansvar, naar den byder Adgang til en fuldstændig Udvikling og Almeendannelse, er naturligt; men det er at vente, at det med Tiden vil gaae her, som f. Ex. i Schweiz, hvor Civilisationen har naaet et saa høit Trin, at man vil komme til at indsee, at en fuldstændig Skoledannelse er den bedste Betyggelse for at blive en dygtig Borger i Samfundet.

II. Skolepenge.

I den 1ste Fællesklasse har en Discipel aarlig at erlægge 10 Spd.; i de 3 øvrige Fællesclasser betales foruden 12 Spd. i Skolepenge en Godtgjørelse af 2 Spd. 48 Sk. (hvoraf den ene Halvdeel i Aarets 1ste og den anden i dets 3die Qvartal) „for at erstatte Skolekassen Udgifterne til Lys, Brænde og andre mindre Fornødenheder.“ I den 1ste Latin- og Realclasser erlægges aarlig 24 Spd. og i den 2den for Ustuderende 24, for Studerende 32 Spd.

Et fuldstændigt Skolecursus vil saaledes for en ustuderende Discipel udkræve:

1ste Fællesklasse i 2 Aar a 10 Spd. . . 20 Spd. „ Sk.

2den, 3die og 4de do. i

4 Aar a 12 Spd. . . 48 Spd. „ Sk.

do. for Lys og Brænde

4 Aar a 2 Spd. 48 Sk. . . 9 — 72 —

57 — 72 —

1ste og 2den L. og R. klasse 4 Aar a 24 Spd. . . 96 — „ —

Tilsammen 173 Spd. 72 Sk.

eller i Gjennemsnit aarlig noget over 17 Spd., maanedlig 1 Spd. 53 Sk. (daglig omtrent 7 Sk.).

Til foranstaaende . . . . . 173 Spd. 72 Sk.

kommer for en studerende Discipel desuden i hvert af de tvende sidste Aar af hans Skolegang 8 Spd., altsaa . . 16 Spd. „ Sk.

Tilsammen 189 Spd. 72 Sk.
 eller i Gjennemsnit omtrent 19 Spd. aarlig, maanedlig 1 Spd. 69 Sk. (daglig 8 Sk.).

Disciple, der optages i den 1ste Fællesklasse ere fri for at erlægge Indtrædelsespenge; den, der directe indkommer i en af de øvrige Fællesklasser, har derimod at erlægge 2 Spd., eller i en af Latin- eller Realclasserne 4 Spd.; dog er han fri for denne Afgift, naar han tidligere har frekventeret en af Landets offentlige Skoler.

I Tilfælde af at flere Brødre paa samme Tid besøge Skolen, betales for den, der er høiest i Classerne, fuld Kontingent, for den 2den Trefjerdedeel, for den 3die Halvdelen, af hvad han skulde erlægge, hvis han var alene, for de Øvrige Intet. Saaledes vilde for 3 Brødre, der alle vare i Realclasserne, Betalingen udgjøre respective 24, 18, 12, tilsammen 54 Spd., istedetfor den fuldstændige Skolecontingent 72, altsaa en Besparelse af 18 Spd. aarlig. For Lys og Brændepenge gives ingen Moderation.

Skolepengene skulle ifølge Skolelovens § 66 indbetales ved hvert Qvartals Begyndelse med en Fjerdedeel af det aarlige Beløb.

III. Optagelse.

Nye Disciple antages ikkun ved Skoleaarets Begyndelse efter Hovedexamen og blot i særegne Tilfælde hjemler Skolelovens § 62 Tilladelse til at optage saadanne til andre Tider. For 1ste Fællesclasses Vedkommende har det imidlertid været Praxis at optage Disciple i Skoleaarets Løb, forsaavidt ei derved voldes nogen Forsinkelse for Klassens øvrige Disciple. I Optagelses-

anmeldelsen, der skal skee skriftlig til Skolens første Lærer, maa bestemt angives den Anmeldtes Fødselsaar og Fødested, hans Forældres Navn og Stand, den Underviisning, han hidtil har nydt og hans Fremgang i samme; Anmeldelsen maa være ledsaget af Døbe- og Vaccinationsattest.

For at optages i 1ste Fællesclasse fordres ingen Forkundskaber.

For at optages i 2den Fællesclasse maa en Discipel: 1) kunne læse nogenlunde flydende og færdigt et simpelt Læsestykke og derhos forstaae at gjengive Indholdet af det Læste, samt at forklare, om end paa en simpel og barnlig Viis, deri forekommende Udtryk, 2) lægge for Dagen Øvelse i at lære passende Vers udenad, 3) være bekjendt med enkelte udvalgte, det barnlige Sind tiltalende Fortællinger af den bibelske Historie, 4) med Geographiens Grundtræk, bibragt ved Anviisning paa Globus og Kart, 5) skrive nogenlunde ordentlig latinsk Sammenskrift, samt correct Afskrift efter trykt Bog paa enkelt Linie, 6) regne de 4 Species i ubenævnte Tal og have nogen Øvelse i Hovedregning.

For at optages i 3die Fællesclasse maa en Discipel efter Skolelovens § 63 have fyldt det 10de Aar eller dog kun i det Høieste mangle nogle faa Maaneder i denne Alder, samt 1) kunne læse reent og tydeligt Læsestykker med norsk og latinsk Tryk og dernæst med nogenlunde Færdighed gjengive og forklare det Læste, 2) ved Udenadslæren og Forklaring af passende Vers, ved Læsning og Gjengivelse af et Pensum i Bibelhistorie, Historie eller Geographie lægge for Dagen, at hans Aandsevner ere saaledes udviklede, at han som Discipel kan følge Underviisningen i Klassen, 3) ved Tavle- og Hovedregning vise, at han forstaaer og med Færdighed kan regne de 4 Species i ubenævnte og benævnte Tal, 4) skrive latinsk Sammenskrift og correct Afskrift efter trykt Bog.

For at optages i 4de Fællesclassse maa en Discipel: 1) kunne læse reent og tydeligt Læsestykker med norsk og latinsk Tryk, gjengive og forklare det Læste, samt af samme gjøre Rede for Ordklasserne og Sætningsdelene og skrive efter Dictat, uden at begaae Feil, der vise Mangel paa grammatikalsk Kundskab, 2) af det Tydske kunne oversætte simple Stykker af en tidligere benyttet Læsebog og ved Analyse vise sit Kjendskab til de vigtigste Dele af Formlæren efter en Elementærgrammatik, 3) være bekendt med det Vigtigste af Bibelhistorien og kunne Luthers lille Katechismus med Undtagelse af Alterens Sacramente, 4) kjende de mærkeligste Tildragelser af den gamle og Middelalderens Historie, 5) have Kjendskab til Geographiens Indledning, Europa og dets Lande, 6) have en Oversigt over Hvirveldyrenes 4 Classer og Kjendskab til det Vigtigste af Pattedyrenes Naturhistorie, 7) regne de 4 Species i hele og blandede Tal uden og med Benævning, 8) skrive latinsk Sammenskrift med nogenlunde Færdighed og have Øvelse i at tegne rette og krumme Linier.

For at optages i 1ste Latin- og Realclassse maa en Discipel: 1) kunne læse reent og tydeligt samt med rigtig Betoning Læsestykker med norsk og latinsk Tryk, gjengive og forklare det Læste, samt deraf gjøre Rede for Ordklasserne, Sætningsdelene og Sætningslæren; han maa skriftlig kunne gjengive Indboldet af en oplæst Fortælling uden at begaae Feil, der vise Mangel paa Kjendskab til Grammatik og Interpunctionslære, 2) af det Tydske oversætte og ved Analyse gjøre Rede for et Stykke af en Læsebog, han tidligere har benyttet, hvorved det paasees, at han har tilstrækkeligt Kjendskab til alt Væsentligt af Formlæren og deri er indøvet; han maa og have nogen Øvelse i Retroversion og i at oversætte simple Sætninger fra Norsk til Tydsk, 3) have fuldstændigt Kjendskab til Bibelhistorien efter en mindre Lære-

bog og have lært Luthers lille Katechismus, samt ved Examinationen lægge for Dagen, at han forstaaer den, 4) kjende de mærkeligste Tildragelser af Historien og især de mærkeligste historiske Personligheder, 5) have Kjendskab til Geographiens Indledning og det Vigtigste af den politiske Geographie, 6) have en Oversigt over Hvirveldyrenes 4 Classer og Kjendskab til de mest almindelige Pattedyrs og Fugles Naturhistorie, samt nogen Indsigt i den almindelige Botanik, 7) regne de 4 Species i hele og blandede Tal uden og med Benævning samt enkelt Reguladetri, have Begreb om directe og indirecte Forhold samt om Decimalbrøk, 8) skrive latinsk Sammenskrift med Færdighed og have nogen Øvelse i Norsk, 9) have Øvelse i Tegning af rette og krumme Linier og af Figurer, sammensatte af disse efter Fortegninger, deels paa Frihaand, deels med Passer og Lineal.

Da hidtil ingen Disciple directe ere blevne optagne i den 2den Latin- og Realclasser undtagen de, som ere komne fra andre offentlige Skoler, og som paa Grund af den Overeensstemmelse, der hersker mellem disse Skolers Planer, almindeligvis optages i den tilsvarende Classe, ansees det uforment at meddele, hvad der vilde udfordres for at blive Elev af sidstnævnte Classe. Det er en Selvfølge, at der gjøres de samme Fordringer til dem, som opflyttes fra en Classe til en anden, som til dem, der directe indtræde i en bestemt Classe.

IV. Maalet for Underviisningen.

I 1ste Fællesclasser kunne Disciple, som ovenfor meddeelt, indtræde uden Forkundskaber, og naar de have lært at stave med Sikkerhed og Færdighed, er Formaålet at øve dem i at læse reent og correct, samt for at vænne dem til Tænksomhed og til at udtrykke sig rigtigt, at gjengive Indholdet af det Læste, og at forklare de ved Læsningen forekommende Begreber, at saaledes deres

Ideekreds kan blive udvidet. For at udvikle deres Hukommelse ved nøiagtig Gjengivelse af Ord i en bestemt Orden og tillige uddanne deres Aand lære de udenad passende Vers, som forud forklares og ved Chorlæsning indpræntes. Af Bibelhistorien meddeles gennem mundtligt Foredrag enkelte det barnlige Sind især tiltalende Fortællinger, som ved Katechisationen gennemgaaes og derpaa af Eleverne gjengives, hvorpaa disse dels paa Skolen dels i Hjemmet gennemlæse det Foredragne efter en kortfattet Lærebog, for saaledes bedre at tilegne sig det og blive fortrolige med denne. Ved mundtlig Gjennemgaaen paa Globus og Kart gjøres Disciplen bekendt med Geographiens Grundtræk. I Regning søger man at gøre Talsystemet forstaaeligt for ham, og saa de 4 Species, som derpaa ved Hoved- og Tavleregning praktisk indøves væsentlig i ubenævnte Tal. Naar Eleven med Sikkerhed og Færdighed kan skrive de latinske Bogstavers Grundtræk og derefter Bogstaverne selv, øves han i Sammenskrift samt i Afskrift efter trykt Bog, baade for derved at erholde større Færdighed i Skrivning og praktisk at lære det Væsentligste af Orthografien.

Paa disse Maader søger man at bringe Discipelen til at læse reent, correct og med Tænkksomhed, at udvikle hans Fatteevne, øve hans Hukommelse, udvide hans Ideekreds og derhos ved enhver Anledning at vække den første Spire til et christeligt Liv, og naar han saaledes har gjort tilstrækkelig Fremgang, gaaer han over til den 2den Fællesclasse, hvor man stræber at bygge videre paa det gjorte Grundlag, samt tillige at øve ham i med Tænkksomhed at lære udenad og at skaffe ham de Forkundskaber, der ere nødvendige for senere med større Lethed og Sikkerhed at gaae over til specielle Fag; derfor indtræder ogsaa her Historie og bestemte Lærebøger for hvert Fag. I Læsning øves han paa samme Maade som i foregaaende Classe, idet naturligviis Fordringerne

stilles noget høiere, og man søger tillige gjennem mundtlig Anviisning og Øvelse at gjøre ham bekendt med de vigtigste Taledele og Sætningens Dele. Man fortsætter med Udenadslæren af passende Vers, ligesaa fra Begyndelsen med Afskrift efter trykt Bog, men ved Siden af samme gives og Øvelse i Dictat, som senere fortsættes alene. I Religion gennemgaaes og læres derefter udenad det Væsentligste af en mindre Bibelhistorie og derhos passende Psalmevers, hvorved man benytter den Anledning, der gives, til at gjøre Discipelen bekendt med og lægge ham paa Hjerte Christendommens Grundsætninger. Af den Lærebog i Historie, der senere benyttes i de høiere Fællesclasser, gennemgaaes først mundtlig og ved Examination samt læres derefter udenad de Afsnit, der især maa tiltale det barnlige Sind, fornemlig mærkværdige Personers Levnetsbeskrivelse. Efter Lærebogen i Geographien gennemgaaes det Væsentligste, hvorved man især søger at vænne Eleven til rigtig Benyttelse af Kartet. I Regning repeteres og udvides, hvad Eleven tidligere har lært om Talsystemet og de 4 Regningsarter, hvorpaa man gaaer over til practisk Indøvelse af de 4 Species især i benævnte Tal. Hovedregning gaaer Haand i Haand med Øvelserne paa Tavle. I Skrivning søger man at bringe det til correct og ordentlig latinsk Sammenskrift. Saavel i 1ste som i 2den Fællesklasse følger man ved Underviisningen i Skrivning det nyere tydske, især Freiwirths System.

Naar Discipelen saaledes gjennem disse tvende **forberedende Classer** har opnaaet tilstrækkelig Modenhed og en saadan Aandsudvikling, at han antages skikket til en mere omfattende Underviisning, gaaer han over i den 3die Fællesklasse, hvor, som tidligere oplyst, ifølge Skolcloven den egentlige Middel- og Realskole begynder sin Virksomhed. Fagene optræde her skarperes afsondret end tidligere og som nye tilkomne: Tydske, Naturhisto-

rie og Regning. I Norsk øves Discipelen i at læse med Færdighed og gjengive Indholdet af det Læste, samt i at forklare de deri forekommende Begreber. Efter en kortfattet Grammatik gennemgaaer og lærer han Tale-delene og den enkelte Sætning, hvilket ved Analyse stadig indøves. Han gjengiver udenadlærte Digte, hvis Indhold iforveien er forklaret og øves ved Dictat i at skrive orthographisk rigtig. I Tydsk benyttes en mindre Læsebog, i hvilken Discipelen først øves i correct Oplæsning og rigtig Udtale, derefter i Oplæsning og Oversættelse af korte Sætninger. Samtidig hermed gaaer efter en kortfattet Grammatik Læsning af de regelmæssige og uregelmæssige Verber, Substantivernes og Pronomernes Declination, hvilke stadig indøves ved Analyse og mundtlig Retroversion, ligesom og skriftlig Retroversion i Løbet af Aaret paabegyndes, naar Disciplene ved Afskrift have faaet nogen Øvelse i Orthographie. I Slutningen af Skoleaaret indøves Adjectivernes Declination og Præpositionerne. I Religion gennemgaaes efter en mindre Lærebog væsentlig det nye Testamente og af Luthers Katechismus til Bønnen, hvorhos Testamente benyttes deels til Læsning, deels til Gjennemgaaen af Skriftsteder, der tjene til Oplysning eller Stadfæstelse af Kateschismens Lærdomme, ved hvis Udvikling man mundtlig følger Gangen i Pontoppidans Forklaring. Disciplene lære derhos et Udvalg af Psalmer. I Historie vælges af en fragmentarisk Lærebog de vigtigste Afsnit fornemlig de mærkeligste historiske Personligheder af den gamle og Middelalderens Historie. Det givne Pensum gennemgaaes først mundtlig og gjengives almindelig af Disciplene, inden de erholde det til Lectie. Af en mindre Geographie gennemgaaes det Vigtigste af den mathematiske og physiske, samt Landene i Europa, hvorved væsentlig samme Fremgangsmaade benyttes som under Historien anført. I Natur-

historic gjøres Eleverne først bekjendt med Dyrene i Almindelighed og Hvirveldyrenes 4 Classer, hvoraf for hver udtages et Udvalg af de bekjendteste, især de hos os meest almindelige Arter, derefter gennemgaaer man efter en Lærebog Hvirveldyrenes første Klasse, Pattedyrene. Saavidt Anledning gives, benyttes Tegninger og Specimina. I Regning udvikles først Begrebet om Tal, Talsystem og de 4 Regningsarter; derpaa gennemgaaer man saavel ved Hoved- som ved Tavleregning de 4 Species i Brøk, hvorved en passende Regnebog af Eleverne benyttes. I Skrivning øves Disciplene i latinsk Sammenskrift, og kun de, som deri have opnaaet tilstrækkelig Færdighed, i norsk. Især for de Elever, der her indtræde i Skolen, tages nøie Hensyn til den rigtige Stilling og Holdning. I Tegning er Maalet hovedsagelig at øve Haanden ved Tegning af Linier af alle Slags og dermed sammensatte simple Figurer uden Antydning af Skygge.

I 4de Fællesklasse ere Fagene og Lærebøgerne de samme, som i den 3die, dog benyttes mod Slutningen af Aaret en kortfattet Lærebog i Botanik og en Begyndelse til Constructionstegning indtræder her; Methoden er tillige den samme, men Fordringerne stilles noget høiere paa Grund af den større Udvikling. I Norsk lægges ved Oplæsningen især Vægt paa rigtigt Eftertryk og passende Betonning; ved Fremsigelse af udenadlærte Digte fordres foruden høi og tydelig Gjengivelse ogsaa et meningsrigtigt og smukt Foredrag. Interpunctionslæren gennemgaaes og indøves derpaa ved Dictat; Disciplene gaae derefter over til skriftlig Gjenfortælling, uvidet Fortælling, prosaisk Fremstilling af Indholdet af et historisk Digt samt Oversættelse fra Tydsk, medens Øvelserne i Dictat ved Siden heraf fortsættes. I Tydsk gaaer man videre efter Læsebogen, idet Fordringerne til Analyse og mundtlig Retroversion skjærpes og udvi-

des. I Grammatiken gennemgaaes Adjectivernes Declination, de ægte og uægte sammensatte Verber og Kjønreglerne, hvorpaa den repeteres fuldstændig. Eleverne gjøres og leilighedsviis bekendte med de vigtigste syntactiske Regler. Til Dictat og skriftlig Retroversion kommer endelig ved Slutningen af Aaret mundtlig og skriftlig Oversættelse af simple Sætninger fra Norsk til Tydsk. I Religion læses Bibelhistorien og Katechismen fuldstændig ud og repeteres; man fortsætter med Bibel-læsning og Udenadslæren af Psalmer. I Historie læses den nyere, og for i dette Fag for hver af de 3 øverste Fællesclasser at afpasse et ligeligt Afsnit i det Hele, have Lærerne i samme efter fælles Overeenskomst vedtaget, hvad der i hver Klasse skal læres. I Geographie fortsættes til Enden, og saavidt Tiden tillader, repeteres det Foregaaende. I Naturhistorie gennemgaaes atter Hvirveldyrene ialmindelighed, hvorpaa man efter en Lærebog gaer over til Afsnittet om Fuglene. Naar Aarstiden er tilstrækkelig fremrykket, gjøres Disciplene bekendte med det Væsentligste af Botaniken, deels paa Skolen, deels ved Excursioner. I Regning repeteres først Brøken, idet man nøiere gennemgaaer dens Theorie, derefter gaer man over til Reguladetri, hvorved særligt lægges Vægt paa Forskjellen mellem directe og indirecte Forhold samt endelig til Decimalregning. Alt indøves først ved Hovedregning og saavel ved denne som ved practisk Regning benyttes en Regnebog. I Skrivning fortsættes med latinsk Sammenskift; men de Viderekomne vexle med det norske Alphabet, hvori Alle øve sig ved Aarets Slutning. I Tegning anvendes een Time til Frihaandstegning, efter Elevernes respective Fremskridt i den foregaaende Classe; man driver paa reen Tegning og Beskygning, Alt med Blyant. I den anden Time anskueliggjøres og indøves de almindeligste geometriske Constructioner.

Foranstaaende er et Uddrag af et af Skolens Bestyrer i Forening med vedkommende Lærere udarbejdet og paa Kirkedepartementets Underviisningsplan af 30te Decbr. 1858 grundet udførligt Udkast til Plan for Maal og Methode ved Underviisningen. Paa Grund af forestaaende Lærerskifte og andre Omstændigheder maa jeg forbeholde mig ved senere Anledning at meddele et kort Omrids for Skolens tvende øverste Klasser, og forøvrigt hidsættes til Slutning Fag- og Timetabellen.

V. Characteergivning og disciplinariske Forholdsregler.

Characteergivningen her ved Skolen er væsentlig overeensstemmende med Skoleloven af 1809. I hver Classe findes en Protocol, hvori Lærerne antegne, hvad de have at bemærke med Hensyn til Disciplene og om det ansees fornødent tillige i disses Characteerbøger til Foreviisning i Hjemmet. Desuden fører hver Lærer en Dagbog, hvori han under den daglige Underviisning paa Stedet antegner Characterer for de Disciple, der examineres. Disse Protocoller og Dagbøger gennemgaaes ugentlig af Skolens Bestyrer, som deraf optegner, hvad der er at bemærke og foretager de iaanledning heraf fornødne Skridt. Omtrent een Gang maanedlig meddeler enhver Lærer i Disciplenes Characteerbøger en Characteer for de Fag, hvori han underviser, samt de Bemærkninger, hvortil der kan være Anledning. Eleverne indtage i Classen Plads efter den Hovedcharacteer, de ved Examinerne have faaet, og beholde den for det løbende Halvaar. Dog gjøres herfra en Undtagelse med den 1ste Fællesklasse, hvor enhver Discipel beholder sin Plads, eftersom han er indkommen paa Skolen.

Skolens nuværende disciplinariske Forholdsregler have været befulgte fra 1850, og enhver Elev erholder

af samme et Exenplar, som forevises Forældre eller Værger og forsynes med deres Paategning for at de kunne være bekendte med Indholdet og vedtage samme. Paa Grund af det Afbræk i Underviisningen og den Skade, det forvolder baade den Discipel, der er fraværende og ved hans Forsinkelse de øvrige, har man, overeensstemmende med den almindelige Skolelov, anseet det rigtigt, at skjærpe den 2den Bestemmelse i de nedenfor anførte „Forholdsregler“ saaledes, at ingen Elev faaer Frihed uden gyldigt Forfald. De disciplinariske Love lyde, som følger:

Af Enhver, som nyder det Held at være optagen i en ordentlig Skole, ventes, at han ei alene vil søge at undgaae Alt, hvorved god Skoleorden krænkes og Skolens Bestemmelse forrykkes, men at han ogsaa ved Flid, Sædelighed og Orden vil bidrage til, at Skolens Hensigt befordres og hans eget og Meddisciples Tarv fremmes. Til nærmere Underretning og Iagttagelse for Eleverne af Arendals Middel- og Realskole gjøres de imidlertid herved bekendte med følgende

Forholdsregler.

1. Flid og omhyggelig Forberedelse i Hjemmet og streng Opmærksomhed under Underviisningen paa Skolen er enhver Discipels ufravigelige Pligt.
2. I alle Underviisningstimer er det Disciplenes Pligt at være tilstede, og ingen Fritagelse derfra kan skee uden ved Skolens Bestyrer. I Sygdomstilfælde maa Udeblivelsen tilmeldes Bestyreren før Skoletid og skriftlig af Disciplenes Foresatte.
3. Disciplene maae i rette Tid indfinde sig i Skolen, men aldrig tidligere end $\frac{1}{4}$ Time før Underviisningens Begyndelse samles udenfor Skolen, til hvilken de kun have Adgang gennem den for hver Classe anviste Indgang. Paa Veien til og fra Skolen maae

- de ei lade sig opholde ved noget Uvedkommende eller foraarsage eller deeltage i nogen Støi eller Uorden.
4. De maa ikke komme i Skolen uden rene og ordentlige. Overtøi, Hue o. s. v. maae de anbringe paa de dertil bestemte Indretninger og derved iagttage Orden og Forsigtighed.
  5. I Skoleværelserne maa Discipelen strax begive sig til sin Plads og aldrig foraarsage nogen Støi eller Forstyrrelse. Ingen maa til Skolen medbringe, hvad der ei vedkommer Skolen og Underviisningen.
  6. Discipelen maa omhyggelig vogte sig for at beskadige Noget af Skolens Inventarium eller forringe Værelser eller Bygninger. I Overtrædelsestilfælde bliver Skaden besørget paa hans Bekostning og han desuden straffet efter Omstændighederne.
  7. Han maa være forsynet med de Bøger og andre Skolesager, som foreskrives ham, og deriblandt til enhver Tid med Papiir, Pen, Blyant, Griffel og Regnetavle, for hvilke Sager han har Opbevaringssted paa Skolen. Alt Andet maa, naar Underviisningen er sluttet, medtages og aldrig efterlægges paa Skolen. Løben fra den ene Classe til den anden for at laane eller i anden Hensigt forbydes aldeles.
  8. Sine Bøger, skrevne Hæfter o. s. v. maa han altid behandle med streng Orden og kun forsyne med sit Navn, men ei paa nogen Maade vanzire eller besudle. — Ved Udarbeidelsen af skriftlige Arbejder maa han altid iagttage Orden og Nethed.
  9. I sin Opførsel ei alene mod sine Lærere, men ogsaa mod sine Meddisciple maa han iagttage Sømmelighed og Artighed og skye alt raat Væsen.
  10. I sine Lege i Friquarteret maa han undgaae al Vildskab og al Uforsigtighed imod sine Meddisciple, hvorved disse kunne udsættes for Fare eller Ulempe.

11. Bliver nogen Discipel fornærmet eller skadet af en Meddiscipel, maa han ei tage sig selv tilrette.
12. Saalænge Skoletiden varer, maa ingen Discipel uden særskilt Tilladelse komme udenfor Skolens Grændser.
13. Udenbyes Disciple maae ikke selv under Ferier reise bort, uden at Bestyreren derom er underrettet.
14. Ogsaa for sin Opførsel udenfor Skolen staaer Discipelen Skolen til Regnskab, og han maa derfor afholde sig fra uanstændigt og fordærveligt Samqvem. Skolens Ære og Anseelse maa være enhver af dens Disciple hellig.

Overtrædelse af disse Forholdsregler og af hvad Skolen forøvrigt maatte bestemme til Iagttagelse af Disciplene paadrager Straf efter Omstændighederne.

Enhver af Skolens Disciple modtager heraf et Exemplar til Underretning for sig og sine Foresatte, som bør paategne, at det er dem foreviist. Derhos vil et Exemplar altid forefindes i hver Classe⁴.

VI. Indtægter og Udgifter.

Skolens Indtægter bestaae: 1) i Skole-, Lys- og Brændepenge, der i Gjennemsnit for de 5 sidste Aar have udgjort omtrent 1754 Spd., 2) i 130 Spd. 8 Sk., Renterne af Skolens i Statsobligationer anbragte Capital paa 3347 Spd. 70 Sk., 3) i en aarlig Indtægt af 100 Spd. af Peter Thomassons og Hustru Lovise Grooss's Legat, 4) i Communens Bidrag af 400 Spd.; det, der forøvrigt tiltrænges, tilskydes af Staten, hvis Bidrag af Oplysningsvæsenets Fond for indeværende Budgettermin er ansat til 780 Spd.

Af Udgiftsbudgettet anfør her Gage og Tillæg for Skolens Lærere.

	Gage.	Gagetillæg.	Tillæg for Budget- Terminen.	Tilsammen.
1. Rector Smith	700.	100.	-	800.
2. Overlærer Salvesen	500.	-	65.	565.
3. Adjunct Aalholm	300.	150.	63.	513.
4. Timelærer Bugge	300.	-	50.	350.
5. — Ugland	250.	-	45.	295.
6. — Jespersen	250.	-	45.	295.
7. — Elligers	250.	-	45.	295.
8. — Knudsen	200.	-	40.	240.
9. Handelsl. Brønlund	100.	-	-	100.

(10) Som fast Lærer ved Skolen fungerer Byens Chordeg, for Nærværende Cand. theol. Wittrup, uden nogen særskilt Godtgjørelse; dog har han som Lærer i Sang den for samme bestemte aarlige Løn 40 Spd.

For Aaret 1860 udgjorde Lønningerne i det Hele 3626 Spd. 22 Sk., hvoriblandt for Regnskabsføreren 77 Spd. 2 Sk., Udgifterne til Lys og Brænde 53 Spd. 111 Sk., diverse Udgifter 245 Spd. 98 Sk., hvoriblandt til Pedellen 95 Spd.

VII. Stipendier.

Arendals Middel- og Realskole har intet Stipendiefond; men ifølge Fundatsen for „Legatet til Understøttelse for unge Studerende fra Arendals By“ (af 16de Decbr. 1817) skal, i Tilfælde af at der i Christiania lærde Skole ingen studerende Elev er fra Arendal, den Deel af Legatets Renter, som ellers skulde tilfalde Christiania Skole, komme Arendals tilgode og uddeles som Stipendium 2de Gange om Aaret til en eller flere „trængende og duelige Studerende fra Arendals Bye“. Den Renteportion, som denne Skole saaledes kan disponere over, udgjør for Nærværende 40 Spd. 19 Sk. aarlig. For at nyde godt af dette Stipendium maa Eleven tilveie-

bringe en af Byfogden og Ordføreren i Arendal udfærdiget og underskrevet Anbefaling og Attest saavel om sin Trang til Understøttelse, som om at han er fra Arendals Bye, tillige fordres, at han med Flid har frekventeret Skolen i det Mindste i et halvt Aar.

Ifølge Peder Thomassons og Hustru Lovise Grooss's Testamente af 28de Mai 1813 § 3 er en Kapital i norsk og engelsk Valuta, som kan anslaaes til 8000 Spd., udsat, hvis Renter aarligen skulle anvendes til Opdragelse og Underviisning, samt til Klæde og Føde for 12 fattige Børn, 6 af hvert Kjøen, fra 6 til 16 Aars Alderen. Valget af disse Børn tilkommer Skolens Forstanderskab, der skal føre Bestyrelsen af Børnenes Opdragelse og Lærdom, og som saaledes har Adgang til at skaffe 6 trængende og værdige Disciple fri Skolegang. Renterne udgjøre omtrent 360 Spd.

VII. Skolens Eiendomme.

Skolens Locale er en i 1804 af Kommunen kjøbt Privatbygning, hvori der foruden Bolig for Rectoren, er 7 Klasseværelser og Kontor, som ogsaa i enkelte Timer benyttes til Underviisningen. I denne Bygning er tillige opbevaret Skolens physicalske Samling, samt Lærer- og Discipelbibliotheket, hvoraf hvert omtrent er paa 400 Bind. Til Bygningen hører en i Forhold til Elevantallet noget indskrænket Gaardsplads. Arendals Skoles offentlige Bibliothek og Museum, der opbevares i den saakaldte Museebygning, hvor tillige en af Staten til Skolen skjænket Naturaliesamling findes, hører ogsaa ifølge § 3 af sammes Plan af 8de Marts 1832 til Arendals Middel- og Realskole.

IX. Fortegnelse

over de Bøger, som skulle benyttes i Arendals Middelskole og Realskole i Skoleaaret 18⁶¹/₆₂.

Iste Fællesklasse. H. Hansens Abc; Norsk Læsebog for Begyndere af en Lærerinde ved Nissens Pigeskole, Berlins Naturlære, Børnebibliotheket eftersom det udkommer; Vogts lille Bibelhistorie, Psalmebogen; Feragens Regneabc.

2den Fællesklasse. Norsk Læsebog for Begyndere af en Lærerinde ved Nissens Pigeskole, Berlins Naturlære; Vogts lille Bibelhistorie, Psalmebogen; R. T. Nissen: Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder; Geelmuydens Geographie for Begyndere, Atlas (Barentzens); Hals's Regnebog.

3die Fællesklasse. Jensens Læsebog ved Underviisningen i Modersmaalet, Bojesens kortfattede danske Grammatik, Aalholms tyske Læsebog for Begyndere; Hjorts kortfattede tyske Grammatik; Vogts lille Bibelhistorie, Katechismus, Psalmebogen, det nye Testamente; R. T. Nissen: Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder; Geelmuydens Geographie for Begyndere, Atlas; Siebkes Dyrerigets Naturhistorie; Hals's Regnebog; Hetsch's Grundtræk i Tegnekunsten (Finnes Officin).

4de Fællesklasse: De samme Bøger som i 3die Fællesklasse samt Aalholms tyske Stileøvelser og desuden i Slutningen af Skoleaaret: Arbos Botanik.

Iste Latin- og Realklasse. For Alle: Jensens Læsebog ved Underviisningen i Modersmaalet, Bojesens kortfattede danske Grammatik; Authenrieths tyske Læsebog, Hjorts større tyske Grammatik, Aalholms tyske Stileøvelser, tysk Lexicon (Grønbergs); Herslebs større Bibelhistorie, Pontoppidans Forklaring, Psalmebogen, det nye Testamente; Bohrs Lærebog i den nyere Historie; Geelmuydens Lærebog i Geographien, Atlas; Holmboes Geometrie. Øverste Afdeling for Alle: Aalholms franske Læsebog, Ingerslevs franske Grammatik, Aalholms franske Stileøvelser, fransk Lexicon (Borrings). Studerende af nederste Afdeling: Borgens latinske Læsebog, Madvigs større latinske Grammatik, senere Phædrus. Studerende af øverste Afdeling: Cornel, Phædrus, Madvigs større latinske Grammatik, Troiels Exempelsamling, latinsk Lexicon (Ingerslevs). Ustuderende for Alle: Siebkes Naturhistorie; Hals's Reg-

nebog); ved Slutningen af Skoleaaret: Arbos Botanik. Ustuderende af nederste Afdeling: Wittrups engelske Læsebog for Begyndere, Wittrups engelske Grammatik. Ustuderende af øverste Afdeling: Wittrups engelske Læsebog for Begyndere, Wittrups engelske Grammatik, Wittrups engelske Parlør, Wittrups engelske Stileøvelser, engelsk Lexicon (Rosings).

2den Latin- og Realklasse. For Alle: Thues norske Læsebog, senere: Oehlenschlägers Nordens Guder; Autenrieths tyske Læsebog, senere: Schillers Wilhelm Tell, Hjorts større tyske Grammatik, Aalholms tyske Stileøvelser, tysk Lexicon (Grønbergs); Aalholms franske Læsebog, senere Borrings Etudes littéraires, Abrahams franske Grammatik, fransk Lexicon (Borrings); Herslebs større Bibelhistorie, Pontoppidans Forklaring, Psalmebogen, det nye Testamente; Geelmuydens Lærebog i Geographien; Holmboes Geometrie. Studerende: Sallust Catilina (ved Møller) Cæsar de bello Gallico, senere: Ovids Metamorphoseon, Madvigs større latinske Grammatik, Ingerlevs Materialier og latinske Lexicon; Bohrs Lærebog i den nyere Historie. Studerende af nederste Afdeling: Schenkl's græske Elementarbog; Curtius's græske Grammatik, senere: Herodot eller Xenophons Memorabilia Socratis, Græsk Lexicon (Arnesens). Studerende af øverste Afdeling: Homers Iliade, senere Herodot, Curtius's græske Grammatik, græsk Lexicon (Arnesens); Wittrups engelske Læsebog for Begyndere, Wittrups engelske Grammatik. Ustuderende: Aalholms franske Stileøvelser; Wittrups engelske Læsebog for Viderekomne, Wittrups engelske Grammatik, Wittrups engelske Stileøvelser, Wittrups engelske Parlør, engelsk Lexicon (Rosings); S. Petersens Norges Historie; Siebkes Naturhistorie; Arntzens Physik, mod Slutningen af Skoleaaret: Arbos Botanik.

Ann. Af alle Bøger bestilles den nyeste Udgave.

Tabel

over de ugentlige Underviisningstimers Fordeling paa de forskjellige Fag ved Arendals
Middel- og Realskole i Skolceaaret 18 $\frac{1}{2}$.

	1ste	2den	3die	4de	1ste Latin- og 1ste Realcl.			2den Latin- og 2den Realcl.	
	Fællescl. (2 Aar).	Fællescl. (2 Aar).	Fællescl. (1 Aar).	Fællescl. (1 Aar).	(2 Aar). 1ste Latin- og 1ste Realcl.			(2 Aar). 2den Latin- og 2den Realcl.	
Norsk	12.	9.	5.	6.	1 a	3	1 a	2.	1.
Tydisk			5.	4.	1 a	3	1 a	2.	1.
Fransk						4 b.		2.	2.
Engelsk						4 a 2 b.	(2 b)		3.
Latin					9 a 8 b			9.	
Græsk								5 a 5 b.	
Religion		3.	3.	3.		2.		2.	
Historie		3.	3.	3.		3.		3.	1.
Geographie		3.	3.	3.		2.		1.	
Handelsfag									4.
Naturhistorie			2.	2.			2		2.
Mathematik						5.		4.	
Naturlære									3.
Regning	6.	5.	4.	4.			2.		2.
Skrivning	6.	4.	3.	3.	1 a		1.		
Tegning			2.	2.			2.		2.
Timer ugentlig	24.	27.	30.	30.	30		31.	30 (32)	(31) 30.

a betegner vedkommende Classes nederste, b dens øverste Afdeling.

I anden Realclassse have Eleverne Valget mellem Handelsfag og Naturlære, og derfor i 1ste, Tilfælde 31, i 2det 30 Timer ugentlig. Studerende Disciple af 2den Latinclasses øverste Afdeling have, om de ønske det, Adgang til Underviisning i Engelsk.

Arendals Skoles offentlige Bibliotheks og Museums Mynt- og Medaillesamling. *)

Norske Mynter før Foreningen med Danmark . . . . . 110 Sktr.,

hvoraf 4 og en Deel Bracteater fra Kong Sverrir 1182—1202; 1 fra Magnus Lagabæter 1263—1280; 28 fra Erik Præstehader 1280—1299 (af Søndeløv og Hyllestadfundet); 3 fra Hakon 5te som Hertug; 6 fra den samme som Konge 1299—1319.

Dansk-norske Mynter under Foreningen med Danmark til Adskillelsen i 1814 711 —, hvoraf fra:

Erik af Pommern 1389—1439 . . . 7 Sktr.

Christopher af Bayern 1439—1448 . . . 1 —

Christian 1ste 1448—1481 . . . 11 —

Hans 1481—1513 . . . . . 12 —,

hvoraf 1 Species 1496 i Aftryk.

Christian 2den 1513—1523 . . . 10 —,

hvoraf 1 Aftryk.

Frederik 1ste 1523—1533 . . . 10 —

Christian 3die 1533—1559 . . . 11 —,

hvoraf 5 Aftryk.

Frederik 2den 1559—1588 . . . 34 —

Christian 4de 1588—1648 . . . 170 —

Frederik 3die 1648—1670 . . . 125 —,

hvoraf en sjelden Mynt fra 1667, see Beskrivelse af danske Mynter 1791, Tab. XVI. No. 2.

---

821 Sktr.

*) Ovenstaaende Meddelelse skyldes væsentlig et af Bestyrelsens Medlemmer, Hr. Consul J. Thue, der med megen Interesse og Sagkundskab har taget sig af denne Deel af Samlingerne.

	Transport 821 Stkr.
Christian 5te 1670—1699	96 —,
hvoraſ 1 Ducat 1699 og 2 ſjeldne	
Mynter fra 1677, s. Beſk. af d. M. Tab.	
XI. No. 22, Tab. XVI, No. 1, ſamt 3	
af de ſchlambuſchſke Species.	
Frederik 4de 1699—1730	73 —,
hvoraſ en ſjelden Nytaarsmedaille uden	
Aarſtal med Inſcription: Som Solens	
Glands oſv., og 1 Species 1704, ſjel-	
den; s. Beſk. d. M. T. V, N. 18.	
Christian 6te 1730—1746	17 —,
hvoraſ en enkelt Fano 1731.	
Frederik 5te 1746—1766	42 —
Christian 7de 1766—1808	59 —,
hvoraſ en Toogtrediveskilling, 1775,	
meget ſjelden.	
Frederik 6te 1808—1814	23 —,
hvoraſ 1 Skilling af 1809, ſjelden.	
Angelsachsiske Mynter	7 —,
hvoraſ et Brudſtykke og 1 fra Æthel-	
ræd 2de 978—1016. (Hildebrand No.	
992, Egersundsfundet). 1 fra Knud	
den Store 1014—1035. Wincheſter	
(Holmboe N. 497, Hildebrand N. 1386,	
Egersundsfundet.	
Svenske Mynter	207 —,
hvorblandt en Mynt fra Knud Erich-	
ſon 1210—1219 af Dæliefundet, ſjel-	
den; 1 Species fra Carl 9de 1605; 1	
Medaille fra Carl 12te med Inſcript.:	
Par animo robur, ſamt 5 Plåter, hvoraſ	
1 paa 4 Daler Silf. mynt 1741, 1 paa	

Transport 1035 Stkr.

2 do. 1728, 1 paa 2 do. 1729, 1 paa

1 do. 1710 og 1 paa $\frac{1}{2}$ do. 1711.

Danske Mynter	31 —,
— hvoraf en Mynt fra Svend Estrithsen	
— 1076 og en fra Erik Menved 1259	
— 1319.	
Engelske Mynter (offentlige og private) 106	
— Britisk ostindiske Compagnie . 110	
— — Colonier	<u>27</u> 243 —,
— hvoraf en Krone fra Dronning Elisa-	
— beth og 1 Carl 1stes Nødmynt fra	
— Slottet Pontefract, slaact af hans Sølv-	
— service 1645, 12 d.	
Franske Mynter	88 —
— hvoraf 1 fra Philip den Smukke og 1	
— Frank 1831 af Henrik 5te, sjelden.	
De franske Colonier	3 —
Østerrig	47 —
Preussen	37 —
Hannover	17 —
Bayern	6 —
Württemberg	3 —
Saxen	34 —
Westphalen	11 —
Braunschweig-Lüneburg	37 —
Hessen Cassel	10 —
Trier	1 —
Berg	1 —
Salsburg	1 —
Baden	3 —
Lippe Detmold	3 —

1611 Stkr.

Transport 1611 Stkr.

Schaunburg-Lippe	2 —
Holsteen	48 —
Saxen Lauenburg	3 —
Jülich	17 —
Mecklenburg	16 —
Pommern	1 —
Baroniet Haldenstein	1 —
Anhalt Bernburg	4 —
Wied-Neuwied	1 —
Reuss	2 —
Brandenburg	4 —
Cöln	6 —,
hvoraſ en Mynt af Hermanus 1036—1054.	
Mynz	6 —
Paderborn	2 —
Münſter	6 —
Bremen	1 —
Magdeburg	2 —
Rusland	57 —,
hvoraſ 1 Rubel fra Peter den 3die.	
Polen	12 —
Curland	1 —
Republikken Holland	97 —
De forenede Nederlande	81 —,
hvoraſ 1 Species 1671, ſjelden.	
De hollandske Colonier	9 —
Belgien	4 —
Lüttich	6 —
Schweiz	31 —
Neufchatel	2 —
Sardinien	13 —

 2046 Stkr.

Transport 2046 Stkr.

Kirkestaten	21 —,
hvoraf 1 Mynt fra Karl 3die 1534-1550.	
Neapel og Sicilien	8 —
Lucca	5 —
Massa og Carara	1 —
Parma	1 —
Florenz	4 —
Toscana	7 —
Venedig	4 —,
hvoraf 1 Zecchino.	
Herrerne af Rimini	1 —
Italien under Napoleon 1ste	10 —
Spanien	54 —,
hvoriblandt 1 Stück von Achten 1733.	
Portugal	51 —,
hvoriblandt en Guldmynt (Crusados).	
Tyrkiet	50 —
De nordamerikanske Fristater	12 —
Brasilien	5 —
Buenos-Ayres	4 —
Columbia	2 —
Haiti	7 —
Marocco	5 —
Ostindien	21 —
China	7 —
Bymynter	102 —
Diverse	51 —
	<hr/>
	Tilsammen 2479 Stkr.
Desuden eier Museet	
Diverse Medailler	97 —,
	<hr/>
	Tilsammen 2576 Stkr.

Efter foregaaende skriftlig Prøve for Latin- og Realclasserne samt 4de og 3die Fællesklasse begynder den øvrige Deel af indeværende Aars Hovedexamen ved Arendals Middell- og Realskole Løverdagen den 29de Juni og afholdes overeensstemmende med hosføiede Tabel.

Mandagen den 1ste Juli, Eftermiddag Kl. 5, holdes Optagelsesprøve med de indmeldte Disciple.

Mandagen den 8de Juni Formiddag Kl. 10 ville de Disciplene tildeelte Characterer blive offentlig oplæste.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Examens Afslutning tillader jeg mig herved paa mine Medlæreres og egne Vegne at indbyde Disciplenes Forældre og Foresatte samt Enhver, der interesserer sig for Skolen og dens Gjærning.

Arendals Middell- og Realskole i Juni 1861.

A. Smith.

Exame

Juni og

Dage	Formiddag	Eftermiddag
Løvedag d. 29de Juni.	6 Cl. Latin Smith. 5 — Engelsk Wittrup. 4 — Geographie. Elligers. 3 — Norsk Bugge. 2 — Historie Jespersen.	
Mandag d. 1ste Juli.	6 Cl. Historie Elligers. 5 — Tydsk Aalholm. 4 — Regning Salvesen. 3 — Religion Ugland. 2 — Regning Jespersen.	6 Cl. Geographie Bugge 5 — b Latin Elliger 5 — a Latin Wittru
Tirsdag d. 2den Juli.	6 Cl. Tydsk Aalholm. 5 — Historie Elligers. 4 — Religion Ugland. 3 — Naturhistorie Bugge. 2 — Norsk (skrift- lig) Jespersen. 1 — Norsk Knudsen.	6 Cl. b Græsk Ugland. 6 — a Græsk Bugge. 5 — Regning Salvesen.

6te og 5 Classe o: 2den og 1ste Latin- og Realclasser. b o:
4de, 3die, 2den, 1ste Classe o: 4de, 3die, 2den, 1ste Fælles
I 1ste Latin- og Realclasser begynder, undtagen i Latin, Exa
a: Formiddag Kl. 9, Eftermiddag Kl. 5.

I Fællesclasserne begynder Examinationen for den øverste
Formiddag Kl. 10, Eftermiddag Kl. 5.

- Tabel

li 1861.

Dage	Formiddag	Eftermiddag
Onsdag 3die Juli.	6 Cl. Fransk. Aalholm. 5 — Religion Ugland. 4 — Historie Elligers. 3 — Regning Salvesen. 2 — Religion Jespersen. 1 — Regning Knudsen.	5 Cl. Naturhistorie Bugge. 3 — Geographie Ugland. 1 — Norsk Afskrift Knudsen.
Torsdag 4de Juli.	6 Cl. Religion Elligers. 5 — Mathematik Salvesen. 4 — Tydsk Aalholm. 3 — Historie Ugland. 2 — Geographie Jespersen. 1 — Religion Knudsen.	5 Cl. b Fransk Aalholm. 4 — Naturhistorie Bugge.
Fredag 5te Juli.	6 Cl. Mathemak Salvesen. 5 — Geographie Elligers. 4 — Norsk Bugge. 3 — Tydsk Aalholm. 2 — Norsk Jespersen. 1 — Geographie Knudsen.	

e Afdeling; a o: nederste Afdeling.

men for Afdeling b: Formiddag Kl. 8, Eftermiddag Kl. 4, for Afdeling

ng: Formiddag Kl. 8, Eftermiddag Kl. 4, for den 2den Afdeling: